

...

Fővárosi Ítéltábla

10.Gf.40.136/2022/5.

A Fővárosi Ítéltábla a Budapesti 1000. számú Ügyvédi Iroda (cím1, ügyintéző: dr. Dantesz Péter ügyvéd) által képviselt felperes1 (cím2) felperesnek a Dr. Bátonyi Ügyvédi Iroda (cím3, ügyintéző: dr. Bátonyi Richárd ügyvéd) által képviselt alperes1 (cím4) alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2022. március 8. napján kelt 26.G.41.855/2020/35. számú ítélete ellen a felperes részéről 36. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

részítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a peres felek által szerződés és szerződés2 számokon 2008. november 26-án megkötött kölcsönszerződések teljes érvénytelenségének, továbbá az árfolyamkockázat viselését a felperesre hárító szerződési feltétel tisztességtelenségének megállapítására és a jogkövetkezményeinek levonására irányuló keresetet elutasító részében helybenhagyja;

ezt meghaladóan – a kezelési költség fizetését előíró szerződési feltétel tisztességtelensége iránti keresetet elbíráló részében, a perköltségre is kiterjedően – hatályon kívül helyezi és ebben a keretben az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítja.

A felperes és az alperes másodfokú perköltségét személyenként 50.000 (Ötvenezer) forint + áfa összegben, a felperes személyes illetékmentessége folytán le nem rótt fellebbezési illeték összegét 1.024.000 (Egymillió-huszonnégyezer) forintban állapítja meg.

A részítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A felperes keresetét – amelyben az alperessel 2008. november 26-án 11.000.000 forint folyósítására (a továbbiakban: I. számú szerződés), továbbá 1.800.000 forint folyósítására (a továbbiakban: II. számú szerződés) megkötött deviza alapú kölcsönszerződés érvénytelenségének megállapítását kérte az árfolyamkockázat viselését a felperesre hárító, valamint a kezelési költségre vonatkozó feltétel tisztességtelenségére, valamint a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: rHpt.) 213. § (1) bekezdés a) és e) pontjaira alapítottnak, jogkövetkezményként pedig a szerződés érvényessé nyilvánítását azzal, hogy a 2019. szeptember 15. napján fennálló tartozása mindkét támadott feltétel tisztességtelensége esetén a I. számú szerződés alapján 11.235.133 forint, a II. számú szerződés alapján pedig 1.818.925 forint, míg kizárólag az árfolyamkockázat tisztességtelensége esetén az I. számú szerződés alapján 15.635.452 forint, a II. számú szerződés alapján pedig 2.519.260 forint – az elsőfokú bíróság ítéletével elutasította és kötelezte a felperest az alperesnek 15 napon belül 380.000 forint az áfa összegét is magában foglaló perköltség megfizetésére, valamint rendelkezett arról, hogy a felperes személyes illetékmentessége folytán előzetesen le nem rótt 768.000 forint kereseti illetéket az állam viseli.

A határozat indokolása szerint az árfolyamkockázat viselését a felperesre hárító és ekként a főszolgáltatást megállapító szerződési feltétel tisztességtelensége a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: rPtk.) 209. § (4) bekezdésének a szerződéskötéskor hatályos rendelkezése ellenére a 2/2014. Polgári jogegységi határozat III.1. pontjában kifejtett jogértelmezésre figyelemmel akkor vizsgálható, ha az erről adott tájékoztatás nem volt világos és érthető. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a perbeli esetben az alperes a 2008. november 26-án aláírt szerződésekbe foglalt Kockázatfeltáró Nyilatkozatokban adott tájékoztatást a felperes számára az árfolyamváltozás kockázatáról, továbbá a 2011. augusztus 17-én kelt szerződésmódosításhoz is külön Kockázatfeltáró Nyilatkozat kapcsolódott. Az írásbelitől eltérő, azzal ellentétes szóbeli tájékoztatást a felperes nem kapott, amit tanú tanúvallomása is alátámasztott. A reklámanyagok benyújtására irányuló felperesi bizonyítási indítványt a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: rPp.) 3. § (4) bekezdése alapján mellőzte, mert azok általános tartalmából a perbeli konkrét szerződéssel kapcsolatos tájékoztatásra nem lehet következtetést levonni. A felperes a külön okiratba foglalt Kockázatfeltáró Nyilatkozatok aláírásával kijelentette, hogy a tájékoztatást tudomásul vette és a devizahitel-szerződést az abban foglaltak ismeretében a piac által indukált esetleges kockázatok felelős mérlegelésével kötötte meg és ugyanilyen kijelentést tett a szerződésmódosításhoz kapcsolódó kockázatfeltárás záradékában is, valamint a tájékoztatás megtörténtét a tartozáselismerő nyilatkozatnak nevezett közjegyzői okiratokban is elismerte.

A felperes a perbeli kölcsönöket a forint hitelhez képest alacsonyabb kamattal vehette fel, ez azonban egyben azt is jelentette, hogy az árfolyamváltozás hatásait is viselte, a forint gyengülése fizetési terhei növekedését, erősödése azok csökkenését eredményezte. Az elsőfokú bíróság a tájékoztatás tartalmi vizsgálata alapján arra a következtetésre jutott, hogy az megfelel az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: EUB) C-51/17. számú Ilyés ítélete indokolásának [74]-[78] pontjaiban megfogalmazott és a 2/2014. Polgári jogegységi határozat I. pontjában foglaltakkal egyező követelményeknek. A szerződésekhez és a szerződés módosításhoz kapcsolódó tájékoztatásból az átlagosan figyelmes és körültekintő fogyasztó számára kiderül, érthető és világos, hogy az árfolyam változhat és ez jelentős kockázatot

jelenthet, amely egyben azt is jelenti, hogy a forint leértékelődése a törlesztő részletek emelkedésével jár. A tájékoztatás kifejezetten rögzíti, hogy a kölcsön futamideje alatt a nemzetközi pénzüi piacok és a forint piaci helyzetének változásától függően árfolyam elmozdulások bármikor, előre meg nem becsülhető gyakorisággal, irányban és mértékben bekövetkezhetnek, az árfolyamváltozás hatására változhat, kedvezőtlen esetben akár jelentős mértékben megnövekedhet mind a tőketartozás, mind a törlesztő részletek forintban számított összege. A tájékoztatás tehát annak konkrét tartalma vonatkozásában is érthető volt a felperes számára, abból értékelni tudta az árfolyam változásának a pénzügyi kötelezettségeire gyakorolt esetlegesen jelentős gazdasági következményeit. A tájékoztatásból az EUB C-227/18. számú ítéletében foglaltaknak megfelelően az is egyértelműen kitűnt, hogy az árfolyamváltozás nem elhanyagolható mértékű kockázatot jelent és nemcsak elhanyagolható mértékben növekedhet a törlesztő részletek összege.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az alperes által nyújtott tájékoztatásból teljesen egyértelmű a devizakölcsön megkötésének kockázata és az a tény is, hogy a forint gyengülése esetén a felperesnek milyen következményekkel kell számolnia, az árfolyamváltozást eredményező pénzüi mechanizmusok működésének ismertetése a konkrét szerződés keretei között nem lehetséges és nem is szükséges, ilyen követelményt az átlátható tájékoztatással szemben az EUB a C-186/16. számú Andriciuc és társai ítéletében sem állít fel. Mindezek miatt a tájékoztatás megfelelt a rHpt. 203. § (6) és (7) bekezdéseinek, a 6/2013. és a 2/2014. Polgári jogegységi határozatokban, valamint az EUB C-26/13. számú Kásler ítéletében, C-186/16. számú Andriciuc és társai ítéletében, C-51/17. számú Ilyés ítéletében, C-227/18. számú ítéletében és a C-776/19–C-782/19. számú egyesített ügyben hozott határozatában felállított követelményeknek.

A felperes érvelésével ellentétben a pénzintézeteknek nem kötelezettségük a szerződéskötés előtt megadni az árfolyamkockázattal kapcsolatos tájékoztatást és a BDT2016. 3457. számon közzétett eseti döntés szerint sem teszi az erre vonatkozó szerződési feltételt önmagában tisztességtelenné, ha a Kockázatfeltáró Nyilatkozatot a szerződés tartalmazza. A BDT2013. 2889. számon közzétett eseti döntésben kifejtett indokok mentén kiemelte, hogy a felperestől elvárható, hogy a 30 éves futamidejű perbeli kölcsönök felvétele előtt tájékozódjon, felmérje a kockázatvállalását és átgondolja, hogy ilyen hosszú idő alatt következhetnek be változások. A felperes saját nyilatkozata szerint a szerződéses feltételeket az alperesnél és a közjegyző előtt is átbeszélték és azokat el is olvasta. Az elsőfokú bíróság mindebből megállapíthatónak látta, hogy a felperesnek lehetősége volt a szerződést a megkötése előtt áttanulmányozni, azt az alperes nem nehezítette és nem akadályozta, így a tájékoztatás adás annak megtörténtének ideje szempontjából is megfelelt az EUB C-186/16. számú Andriciuc és társai ítéletében foglalt követelményeknek. A világos és érthető, valamint a kellő időben megadott tájékoztatás miatt az „árfolyamkockázati tájékoztató” tisztességtelenségét és ennek alapján a szerződés rPtk. 209. § (1) bekezdése szerinti érvénytelenségét nem találta megállapíthatónak.

A kezelési költség fizetését előíró szerződési feltétel tisztességtelenségét nem látta vizsgálhatónak. Abból indult ki, hogy a pénzintézet szolgáltatásának ellenértéke nem feltétlenül merül ki a rPtk. 523. § (2) bekezdésében rögzített kamatfizetési kötelezettségben, mert a jogszabály szerint kölcsönjogviszony esetén az adós kamat fizetésére köteles, amennyiben jogszabály másként nem rendelkezik. Az elsőfokú bíróság értelmezése szerint ez

arra utal, hogy külön jogszabály egyéb díjak vagy költségek kikötését is lehetővé teheti. A rHpt. 203. § (1) bekezdés c) pontja, 209. § d) pontja és 212. § (2) bekezdése speciális rendelkezéseket tartalmaz, amelyek alapján a hitelező az ügyleti kamaton felül egyéb költségeket, díjakat számíthat fel. A jogalkotó felhatalmazása alapján tehát az alperes a kölcsönnyújtásért és a kölcsönrel kapcsolatos adminisztratív teendőkért járó ellenértéket kiköthette ügyleti kamat és egyéb költség, pl. kezelési költség formájában, de dönthetett úgy is, hogy a költségeket beépíti az ügyleti kamat mértékébe. A rHpt. szerződéskötéskor hatályos 210. § (2) bekezdéséből, 212. § (2) bekezdéséből, a 2. számú melléklet III.7. pontjában foglalt kamat fogalmából, valamint a rPtk. 523. § (2) bekezdéséből arra a következtetésre jutott, hogy a fogyasztó részéről a pénzügyi intézménynek fizetendő ellenszolgáltatás körébe a folyósított kölcsöntőke összegén túl beletartoznak további díjak, költségek, amelyeket nem kizárólagosan a kamaton belül kell érvényesíteni, a kamat ugyanis kifejezetten a kölcsön használatáért és kockázatáért fizetendő.

Az elsőfokú bíróság megítélése szerint a kezelési költség a pénzkölcsön-nyújtáshoz kapcsolódó adminisztratív feladatok ellenértéke, így a szolgáltatás és ellenszolgáltatás arányát meghatározó szerződéses rendelkezés, amelynek tisztességtelensége vizsgálatát a rPtk. 209. § (5) bekezdése kizárja. Erre figyelemmel a bíróság a feltétel tisztességtelenségét, azt, hogy az alperes szolgáltatása és a kezelési költség arányban áll-e egymással csak akkor vizsgálhatja, ha az erre vonatkozó szerződési feltétel nem világos és nem érthető. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a kezelési költség fizetését előíró szerződési feltétel világos, mert az I. és a II. számú szerződések 4.2. pontjában egyértelműen szerepel a kezelési költség szerződéskötés időpontjában irányadó mértéke (évi 2,90 %), valamint az, hogy a kamatperiódusonként változó költség mértékét a bank a mindenkorai kondíciós listájában teszi közzé. A világos és érthető megfogalmazás követelménye nem kívánja meg, hogy a kezelési költség összegét, kiszámítási módját és teljesítésének idejét pontosan meghatározzák, valamint az EUB C-621/17. számú Kiss ítéletében kifejtettek szerint nem szükséges az annak ellenében nyújtott valamennyi szolgáltatás részletezése sem. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a kezelési költségre vonatkozó feltétel világossága és érthetősége miatt a bíróság a szerződési feltétel tisztességtelen voltát, az arányosság kérdését nem vizsgálhatta.

Az elsőfokú bíróság a szerződést a rHpt. 213. § (1) bekezdés a) és e) pontjai alapján sem találta semmisnek, mert az I. számú és a II. számú szerződések 1.1. pontja egyértelműen meghatározza a hitelkeret összegét (76.600 svájci frank, illetve 12.600 svájci frank) és a forintban lehívható összeget (11.000.000 forint, illetve 1.800.000 forint), a szerződések 5.2. pontja szerint a kölcsön folyósítása forintban történik, a lehívott deviza összeg átváltásával a folyósításkor érvényes pénztári deviza vételi árfolyamon számítva. Mindezen rendelkezésekből az 1/2016. Polgári jogegységi határozat 1. pontjában foglaltaknak megfelelően a szerződés tárgya, a kölcsön összege egyértelműen meghatározható és ez a meghatározás megfelel az EUB C-126/17. számú Czakó ítéletében foglalt követelményeknek, mert a szerződések átlátható módon tartalmazznak minden olyan információt, aminek alapján az átszámítást a felperes el tudja végezni.

Az I. számú szerződés 3.3., 6.1. és 6.2. pontjainak egybevetése alapján megállapítható, hogy a felperes 360 hónapon keresztül, havonta minden hónap 12. napján esedékes 361,08 svájci frank összegű részleteket köteles teljesíteni, amelyek kizárólag kamatból és kezelési

költségből állnak, míg a teljes tőkeösszegnek megfelelő további törlesztő részlet a szerződés végső lejáratának napján esedékes. A szerződés ezért a törlesztő részleteket pontosan meghatározza, de a 6/2013. Polgári jogegységi határozat szerint nem is szükséges a törlesztések összegének tételes szerepeltetése, hanem az is elégséges, hogy azok kiszámítható módon vannak meghatározva, amely követelménynek az I. számú szerződés szintén megfelel. Tekintettel arra, hogy a szerződés érvénytelenségét egyetlen megjelölt ok alapján sem látta megállapíthatónak, annak jogkövetkezményeit és a keresetösszezszerúségét nem vizsgálta.

A felperes fellebbezésében kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a keresetének való helyt adást, valamint az alperes marasztalását az első- és a másodfokú perköltségben.

Fellebbezését elsősorban arra alapította, hogy az elsőfokú bíróság megsértette a rPp. 206. § (1) bekezdését és 213. § (1) bekezdését, mert figyelmen kívül hagyta, hogy keresete elsődlegesen nem azon alapult, hogy a Kockázatfeltáró Nyilatkozat szövege nem volt világos és érthető, hanem azon, hogy a perbeli kölcsönszerződések a Kockázatfeltáró Nyilatkozattal együtt sem világosak és érthetőek, amelynek jogkövetkezményeit az elsőfokú bíróság nem vonta le és e tekintetben a rPp. 221. § (1) bekezdése szerinti indokolási kötelezettségének sem tett eleget.

Fenntartotta azt az elsőfokú eljárásban előadott álláspontját, hogy a perbeli esetben nem teljesült a világosságnak és érthetőségnek az EUB által – a C-51/17. számú Ilyés ítélet [76] pontjában, a C-670/20. számú EP és társai ítélet [21] és [25] pontjaiban, valamint a C-609/19., C-776/19. és C-782/19. egyesített ügyekben hozott ítéletben – megfogalmazott az a nélkülözhetetlen feltétele, hogy a fogyasztó a szerződés megkötése előtt annak összes feltételét és kockázatait is megismerje. Abból, hogy a perbeli szerződések 10. oldalán található a Kockázatfeltáró Nyilatkozat, önmagában is következik, hogy nem csupán a kellő idő hiánya állapítható meg, de az is, hogy a tájékoztatás nem előzte meg a szerződések megkötését, ami a Kúria Gfv.VI.30.467/2020/9. számú ítélete szerint még az egyébként megfelelő tájékoztatás esetén is azzal a következménnyel jár, hogy nem teljesül a világosság és érthetőség követelménye.

Az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta a rPtk. 209. § (2) bekezdését, amiből egyrészt az következik, hogy a feltétel tisztességtelen voltának megállapításakor a bíróságnak a szerződéskötéskor fennálló ténybeli és jogi állapotból kell kiindulnia, másrészt pedig, hogy a feltételt nem önmagában, hanem a szerződés egyéb rendelkezéseivel összhangban kell értékelni, amely kumulatív hatás vizsgálata során az EUB C-51/17. számú Ilyés ítélete rendelkező részének 4. pontja, valamint az indokolás [79]-[83] pontjai szerint kell eljárni. Ebből csak az a következtetés vonható le, hogy az árfolyamkockázattal kapcsolatos szerződési feltételeket a fizetési kötelezettségre vonatkozó egyéb feltételekkel, így különösen az egyoldalú hiteldíj megváltoztatására és az árfolyamrésre vonatkozó feltételekkel együtt kell értékelni az átláthatóság megítélése során. Az EUB C-26/13. számú Kásler ítélete [73] és [74] pontjaiban, valamint a C-186/16. számú Andriciuc és társai ítélete [46] pontjában foglaltak szerint is a világosság és érthetőség követelményének teljesüléséhez szükséges, hogy a fogyasztó a szerződés megkötésekor az abban szereplő feltételek alapján legalább a

hitelének teljes költségét – ami a perbeli esetben a folyósítási jutalék, az ügyleti kamat, a kezelési költség és az árfolyamrés címén megfizetett összeget jelenti – ki tudja számítani, amely feltétel nem teljesült, mert nincs olyan matematikai módszer, amely a hitel teljes költségét – az árfolyamrésre vonatkozó adat hiányában – az alkalmazott képlet szerint kiszámíthatóvá tenné. A vételi- és eladási árfolyam különbözetét a felperes svájci frankban köteles megfizetni, miután azonban ennek mértéke ismeretlen, ezért nem állapítható meg a szerződés megkötésekor, hogy ez milyen körülmények hatására és miképp változik, hogyan alakul a felperes fizetési kötelezettsége, a szerződés működési mechanizmusa. Ebből következően a fizetési kötelezettsége megváltozását és a megváltozott fizetési kötelezettség működési mechanizmusát sem láthatta át, ami már önmagában is megalapozza a szerződés érvénytelenségét. Ezenfelül az átláthatóság hiányát idézi elő a hiteldíj megváltoztatására biztosított egyoldalú módosítási jog, amelynek alapján az alperesnek lehetősége volt a kamat, a kezelési költség és az árfolyamrés korlátlan megemelésére. Mindebből szintén az következik, hogy a hitel teljes költsége már a szerződés megkötésekor sem számítható ki az abban szereplő feltételek alapján, továbbá, hogy az alperes számára biztosított egyoldalú módosítási jogból következően a felperes a szerződéskötéskor a fizetési kötelezettsége mikénti alakulását nem láthatta előre.

Az átláthatóságot – ahogy az az EUB C-51/17. számú Ilyés ítélete rendelkező rész 4. pontjából egyértelműen következik – a szerződés eredeti tartalmából a devizatörvények figyelmen kívül hagyásával kell megítélni. Jelentősége van továbbá annak, hogy a kölcsön folyósítására vételi árfolyamon került sor, a felperesnek viszont az alperes által meghatározott eladási árfolyam alapulvételével kellett teljesítenie úgy, hogy az alperes nem vállalt szerződéses kötelezettséget arra, hogy ezt a hivatalos MNB árfolyamot alapul véve állapítja meg, így lehetősége nyílt arra, hogy a teljesítésre irányadó árfolyamot egyoldalúan a saját üzletpolitikai döntése alapján ettől eltérő mértékben határozza meg. Az árfolyamrés mértékét a szerződés nem tartalmazza, az az alperes egyoldalú döntésétől függött és nem vállalt kötelezettséget arra, hogy az a futamidő alatt nem változhat. Mindebből az következik, hogy az EUB C-51/17. számú Ilyés ítélet [74] pontjában írt feltétel nem teljesült, mert objektíve lehetetlen felmérni „a kölcsönfelvevő lakóhelye szerinti tagállam fizetőeszköze súlyos leértékelődésének a törlesztő részletekre gyakorolt hatását”, illetve a kamatváltozásra irányadó szabályok átláthatóságának hiánya miatt „a külföldi kamatlábak emelkedésének a törlesztő részletekre gyakorolt hatását”. Mindezekből az is következik, hogy a felperes a szerződés teljesítésekor valójában nem az árfolyamkockázatnak volt kitéve, hanem az alperes üzletpolitikájának, annak, hogy egyoldalúan erre irányuló szerződéses rendelkezés nélkül határozta meg a szerződés teljesítésére irányadó árfolyamot. Mindezek következtében az érvénytelenség teljes mértékben független az árfolyamkockázatról nyújtott tájékoztatástól és az árfolyam változásától, mert az érvénytelenségi okok abból származnak, hogy a szerződés nem tartalmazza azokat az adatokat, amelyek alapján átlátható lenne, illetve korlátlan, a 18/1999. (II. 5.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés b) pontja szerint tiltott egyoldalú hatalmasságot biztosít az alperes számára. Mindezekből következően a szerződések teljesítésre irányadó 2. pontja, valamint azok záradéka nem világos, nem érthető feltételek, ekként tisztességtelennek.

Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság az elsőfokú eljárásban is előadott fenti jogi érveit nem bírálta el, valamint mellőzte a súlyos egyenlőtlenség vizsgálatát, ami az EUB C-776/19. és C-782/19. számú egyesített ügyekben hozott ítélete rendelkező részének 5. pontjában kifejtett

érvek mentén fennáll, mert miközben az alperes mindenképpen hozzájut a kölcsönadott összeghez, mert a felperesnek az esedékesség napján minden esetben árfolyamparitáson kell teljesítenie, addig a felperes felső határ nélküli kockázatot visel. Az észszerűen tájékozott és körütekintő fogyasztó semmiképp nem vállal olyan korlátlan kockázatot, ami sokszorosan meghaladja jövedelmi, vagyoni viszonyait, ilyen kockázatot észszerű és józan mérlegelés alapján csak az tud vállalni, akinek jövedelme is korlátlan. A jóhiszeműség és tisztesség követelményét figyelembe véve tehát az alperes nem számíthatott arra, hogy a felperes korlátlan kockázatot egyedi megtárgyalást követően is elfogadott volna. Mindezekon kívül az egyensúlytalanságot támasztja alá az is, hogy a felperesnek a szerződések alapján nem volt lehetősége arra, hogy a forint súlyos leértékelődése esetén más devizanemre térjen át, vagy a rPtk. 141. §-a alapján a szerződés bírósági módosítását kérje. Hangsúlyozta, hogy a tisztességtelenséget éppen az alperesnek az az érvelése támasztja alá, amelyben részletesen kifejti, hogy a tájékoztatás alapján a felperesnek miért kell korlátlan kockázatot viselnie.

A kezelési költségre vonatkozó szerződési feltételt illetően az elsőfokú döntést azért tartotta megalapozatlannak, mert e feltétel tisztességtelenségét éppen az az elsőfokú ítéletben kifejtett indok alapozza meg, hogy valójában csak a ténylegesen felmerült költségek kompenzálását célozhatja a kezelési költség. Az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta a rPtk. 209. § (2) bekezdését, amely szerint értékelni kellett volna a kezelési költség által kifejtett működési mechanizmust is, ami a kezelési költség devizában történő elszámolása miatt a perbeli szerződésekben úgy jelenik meg, hogy a felperes kezelési költség címén nem az elsőfokú ítéletben írt költségeket fizeti meg az alperesnek, hanem árfolyamnövekményt fizet számára. Az elsőfokú ítélet indokaiból az következik, hogy a felmerült költségek valójában nem a ténylegesen felmerült költségeket tükrözik, hanem az alperes költsége a forint/svájci frank árfolyamának növekményétől függ, ha a svájci frank erősödik, akkor az alperesnek többletköltsége merül fel, azaz a költség összegét kizárólag az árfolyamváltozás mértéke határozza meg, ami nyilvánvalóan nem lehet helytálló, mivel a tényleges költségek semmilyen összefüggést nem mutatnak a svájci frank erősödésével. Az alperes belföldi székhelyű jogi személy, tevékenységét belföldön fejti ki, költségei kizárólag forintban merülnek fel, így e költségek devizában való elszámolása nem a költségek megtérülését, hanem árfolyamnyereség elérését célozza.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására és a felperes másodfokú perköltségben marasztalására irányult. Az elsőfokú eljárásban részletesen előadott érveit megismételve kiemelte, hogy a Kockázatfeltáró Nyilatkozatokban a jogszabályoknak, továbbá a 6/2013. és 2/2014. Polgári jogegységi határozatokban, valamint az EUB C-51/17. számú Ilyés ítéletében és C-227/18. számú ítéletében foglalt követelményeknek megfelelő, röviden, érthetően és tömören megfogalmazott tájékoztatást nyújtott a felperes számára az árfolyamváltozás mibenlétéről, a felperes fizetési kötelezettségeire gyakorolt hatásáról, amely tájékoztatást a felperes aláírásával elfogadta és annak alapján egyértelműen értékelni tudta az árfolyamkockázat pénzügyi kötelezettségeire gyakorolt esetlegesen jelentős gazdasági következményeit, azt, hogy a kockázat jelentős és azt korlátozás nélkül a felperesnek kell viselnie. A tájékoztatás kitér arra, hogy a kamat és az árfolyam együttes kedvezőtlen irányú változása esetén kumulatív hatásként a forintban számított adósságterhek növekednek, külön is rögzíti, hogy ez a tőkére és a törlesztő részletekre egyaránt értelmezhető és a változás a futamidő alatt is bekövetkezhet. Ennél részletesebb, számításokkal is alátámasztott, az árfolyamváltozás jövőbeli irányára és mértékére kiterjedő tájékoztatást a jogszabályok,

valamint a hazai és az uniós ítélkezési gyakorlat sem vár el az alperestől. Kiemelte, hogy a perbelivel azonos tartalmú tájékoztatást a bíróságok (Kúria Pfv.I.20.310/2019/6. számú ítélet, Fővárosi Ítéltábla 9.Pf.20.699/2019/17. számú ítélet, 14.Gf.40.303/2020/12-II. számú ítélet) átláthatónak találták, és a Kúria a Pfv.VII.20.294/2021/13. számú felülvizsgálati határozatában szintén a perbelivel azonos tartalmú tájékoztatást a Jpe.I.60.015/2021/15. számú határozatban foglaltak szerint is világosnak és érthetőnek minősítette.

A kezelési költségre vonatkozó feltételt illetően azzal érvelt, hogy ez az EUB C-26/13. számú Kásler ítéletében kifejtett indokok mentén a főszolgáltatás és az ellenszolgáltatás arányát meghatározó szerződési feltételnek minősül, mert azzal az alperes a rHpt. 2. számú melléklet I.10.3. pontjában foglalt intézkedésével kapcsolatos kiadásait hárította át a felperesre. Mindebből az következik, hogy a világos és érthető megfogalmazása miatt e szerződési feltétel tisztességtelensége a BDT2012. 2739. számú eseti döntésben, valamint a Szegedi Ítéltábla megjelölt jogerős határozataiban kifejtett érvek mentén nem vizsgálható. A kezelési költség mögött az erre vonatkozó jogszabályi rendelkezések, de a szerződés konkrét tartalma szerint is van ellenszolgáltatás, mert a kezelési költség a kölcsönügylettel kapcsolatban felmerülő adminisztrációért, nyilvántartás vezetéséért és kezeléséért, a követelés behajtásáért felszámított éves díj, amely szolgáltatásokat az alperes a rHpt. 2. számú melléklet I.10.3. pontja alapján végzett és ezt az értelmezést támasztja alá az EBH2012. G.4. számon közzétett döntés is. E költségek az ügyleti kamatban nem térülnek meg, mert a kamat kizárólag az igénybe vett kölcsön használatáért, kockázataért fizetendő pénzösszeg. A rHpt. 212. §-a, 213. § (1) bekezdés b)-c) és d) pontjai, 210. § (2) bekezdése az ügyleti kamaton túl költségek és díjak felszámítására is lehetőséget adott a pénzintézetek számára, a költség ellenében nyújtott szolgáltatások ténybeli alapját pedig az Üzletszabályzat 2.1., 3.1.1., 3.1.2., 4.1.1. és 4.2.1. pontjai, valamint a kondíciós lista 4.2.9. pontja támasztja alá. Az előbbi szolgáltatások nyújtására az alperest jogszabály kötelezi, így nincs jelentősége annak, hogy a felperes a kölcsön nyilvántartásával kapcsolatos szolgáltatásokat igénybe kívánta-e venni vagy sem. Mindettől függetlenül a felperesnek nem volt kifogása a kölcsönnyújtáson túlmutató alperesi ügyintézés – bankhálózat fenntartása, értesítések megküldése, segítség- és információnyújtás – kapcsán és a szolgáltatásokat igénybe is vette. Az EUB C-621/17. számú Kiss ítéletében kifejtettek szerint a kezelési költségre vonatkozó szerződési feltétel akkor sem minősül tisztességtelennek, ha a szerződés nem tartalmazza részletesen a költség ellenében nyújtott valamennyi szolgáltatást, illetve nem teszi lehetővé a konkrét szolgáltatások egyértelmű azonosítását, mert a kezelési költség mértéke és számítási módja a szerződések 4.2. pontjában, az esedékessége a 6.1. pontban, az elszámolási nap pedig a 3.3. pontban egyértelműen meghatározott, a költség kikötése világos és érthető, így nem minősülhet tisztességtelennek.

Az alperes álláspontja szerint a szerződés deviza alapúságának – melynek következtében a tőketartozás devizában kerül nyilvántartásra – egyértelmű következménye, hogy a felmerült kezelési költség is a devizában nyilvántartott követeléshez igazodik, ahogy a kamat is. A kezelési költség mértéke más lett volna, ha a felperes forint alapon szerződik, mivel azonban a százaléokban kifejezett kezelési költség jellegénél fogva a tőkeösszeghez igazodik, amelyet a perbeli esetben az alperes svájci frankban tartott nyilván, így a kezelési költség számítási alapja is csak a devizában nyilvántartott tőkeösszeg lehet. Kiemelte, hogy a rHpt. 210. § (5.a) bekezdése a fogyasztóval kötött deviza alapú kölcsönszerződések esetén lehetővé tette a pénzügyi intézmény számára azoknak a költségeknek és díjaknak a devizában való

felszámítását, amelyek az adott szerződés teljesítésének és fenntartásának érdekében a devizaforrás megszerzésével közvetlenül kapcsolatban állnak, ideértve a kamatjellegű kezelési költséget is. Mindebből az alperes azt a következtetést vonta le, hogy a kezelési költség felszámítása jogszerű, továbbá e költség kamatjellegű, így átalánydíjként felszámítható és azt a forintosítás során a kamatfelár részeként kellett figyelembe venni. Hangsúlyozta, hogy a kezelési költség mértékére tekintettel a felperes terhére jelentős egyenlőtlenség nem alakult ki, mert a perbeli szerződésekben rögzített ügyleti kamat mértéke (3,40 %, illetve 3,80 %) és a kezelési költség (2,90 %) mértéke együttesen sem éri el a szerződéskötéskori jegybanki alapkamat mértékét (11,50 %), amely utóbbiból a piacon elérhető forint alapú hitelek kamat- és kezelési költség szintjére, vagyis a piaci viszonyok alakulására lehet következtetni. A kondíciós lista adataiból kitűnően a perbeli szerződésekben kikötött kamat és kezelési költség az euró és a forintkölcsönre meghatározott mértéknél is alacsonyabb. Mindezek következtében a Kúria Gfv.VII.30.088/2020/10. számú határozatában adott iránymutatás szerint vizsgálandó szempontokra figyelemmel az állapítható meg, hogy a perbeli esetben a kezelési költség nem növelte meg aránytalanul a felperes fizetési kötelezettségét, mert a kamat és a kezelési költség együttes mértéke nemhogy meghaladta volna az alperes által értékesített piaci kamatozású termékek kamatszintjét, hanem még a jegybanki alapkamat szintjét sem érte el.

A felperes Gf/4. sorszámú beadványában a fellebbezési ellenkérelem kapcsán a fellebbezésében foglaltakat részben megismételve hangsúlyozta, hogy keresetét az alperes hivatkozásával szemben nem arra alapította, hogy a Kockázatfeltáró Nyilatkozat szövege nem volt világos és érthető, az érvénytelenségre történő hivatkozása nem a tájékoztató szövegével volt kapcsolatos, mert e kérdés megítélése során abból kell kiindulni, hogy a fogyasztókkal kötött szerződéseknek mindig világosnak és érthetőnek kell lenni. A deviza alapú kölcsönszerződések esetén ez a 93/13/EGK irányelv (a továbbiakban: Irányelv) 4. cikke és annak az EUB általi értelmezése szerint azt jelenti, hogy a fogyasztónak tudni kell értékelnie a szerződés gazdasági következményeit. Az EUB C-51/17. számú Ilyés ítélete a 4. kérdésre adott válaszában kizár minden olyan értelmezési lehetőséget, amely mellőzi az egyedileg meg nem tárgyalt fizetési kötelezettséget előíró szerződési feltételek hatásának együttes értelmezését. Nem vitatható, hogy ha e szerződéses rendelkezések egy ismeretlen összegű fizetési kötelezettséget írnak elő – mint a perbeli esetben az árfolyamrészre vonatkozó feltétel – akkor a fogyasztó fizetési kötelezettségének mértéke nem állapítható meg. Ezenfelül értékelni kell, hogy az ügyleti kamat, a kezelési költség és az árfolyamrész egyoldalú megváltoztatására az alperesnek akkor is joga van, ha a forint/svájci frank keresztárfolyama nem változik, vagy éppen a forint erősödik a svájci frankkal szemben, így a törlesztő részletek összege akkor is megnövekedhet jelentős mértékben, ha a svájci frank gyengül. A törlesztő részletek jelentős mértékű megnövekedését nem a keresztárfolyam megváltozása, hanem az ismeretlen mértékű árfolyamrész, továbbá a kezelési költség, illetve a kamat mértékének egyoldalú megemlése idézi elő. Ebből következően nem helytálló az elsőfokú bíróságnak az a megállapítása, hogy ha az árfolyamkockázatról nyújtott tájékoztatás világos és érthető, akkor a szerződés működési mechanizmusa is átlátható. Ezzel éppen ellentétben az a tájékoztatás, amely a keresztárfolyam megváltozásának eredményeképpen tünteti fel a törlesztő részletek összegének megváltozását kifejezetten megtévesztő, mert azt a látszatot kelti, mintha mindez csak a forint gyengülésétől függene.

A kezelési költséggel kapcsolatosan kiemelte, hogy e költség devizában történő elszámolása nem a deviza alapú kölcsönszerződés sajátosságából adódik, hanem az elszámolás módját egyedileg meg nem tárgyalt szerződési rendelkezések tartalmazzák, amelyek tisztességtelensége vizsgálható. A szerződéssel kapcsolatosan ténylegesen felmerült költségek felszámítása nem tisztességtelen, de érvelését nem is erre alapította. Álláspontja szerint a kezelési költség elszámolásának működési mechanizmusa eredményezi a felek közötti egyensúly megbomlását, mert a szerződés arra jogosítja az alperest, hogy kezelési költség címén ne a ténylegesen felmerült költségeit érvényesítse, hanem ettől független árfolyamnyereséget. Abból, hogy a felperes a kezelési költséget svájci frank nyilvántartás szerint, indexált értékben köteles megfizetni az következik, hogy a svájci frank forinthez képest való erősödése esetén a kezelési költség az árfolyamváltozás arányában megnő, ami önmagában is kizárt, mert a svájci frank erősödésével az alperesnek többletköltsége nem merül fel, sőt svájci frankban egyáltalán nem merül fel költsége. A költség a szerződés megkötésével és adminisztrációjával kapcsolatos készkiadások összessége, amelyek az alperesnél forintban merülnek fel, az alperes terheit a svájci frank erősödése nem növeli, az említett két tényező egymástól teljesen független, nem kapcsolható össze. Az indexálást biztosító szerződési feltétel eredményeként az alperes érdekelt a forint gyengülésében, amely ellentétes a fogyasztó felperes érdekével. Mindez indokolatlanul, a jóhiszeműség és tisztesség követelményét sértve a felperes hátrányára bontja meg a felek közötti egyensúlyt, így az indexálást lehetővé tevő, egyedileg meg nem tárgyalt szerződési feltétel tisztességtelen.

A Fővárosi Ítéltábla a felperes fellebbezését a rPp. 256/A. § (1) bekezdés f) pontja szerint tárgyaláson kívül bírálta el, amelynek keretében teljes terjedelmében bírálta felül az elsőfokú bíróság ítéletét, mert annak nem volt fellebbezés hiányában elsőfokon jogerőre emelkedett része [rPp. 228. § (4) bekezdés]. Az elbírálás rPp. 253. § (3) bekezdése szerinti korlátját jelentette, hogy a felperes fellebbezésében a rHpt. 213. § (1) bekezdés a) és e) pontjaira alapított érvénytelenségi okot illetően az elsőfokú bíróság döntését és annak indokait sem támadta, ezért a Fővárosi Ítéltábla a fellebbezési ellenkérelem elsőfokú eljárásban előadottakat megismétlő és az elsőfokú bíróság által elfogadott érveinek figyelembevételét mellőzte.

A Fővárosi Ítéltábla előrebocsátja, hogy a felperesnek egy kereseti kérelme volt a szerződések érvénytelenségének megállapítására és jogkövetkezményeinek levonására, amelynek alapjául több érvénytelenségi okokat hozott fel, a rHpt. 213. § (1) bekezdésére alapított érvénytelenségi ok mellett két szerződési feltétel (az árfolyamkockázat viselését rá hárító és a kezelési költségre vonatkozó feltétel) tisztességtelenségét állította és ennek jogkövetkezményeit kérte levonni.

Nem volt figyelmen kívül hagyható, hogy a felek a szerződések 9.5. pontjában a rPtk. 200. § (1) bekezdése által megengedett módon egyértelműen kinyilvánították, hogy a szerződés bármely feltételének érvénytelensége nem érinti a szerződés egyéb rendelkezéseinek érvényességét, amiből következően az árfolyamkockázatra vonatkozó szerződési feltétel tisztességtelensége nem eredményezné a szerződés teljes érvénytelenségét, mert a felek megállapodása szerint a részleges érvénytelenség szabályait kellene alkalmazni. A kezelési költség tisztességtelensége pedig ettől a megállapodástól függetlenül is a rPtk. 239. § (2) bekezdéséből következően eleve nem eredményezheti a teljes szerződés megdőlését, mert a

szerződés az érvénytelen rész nélkül is teljesíthető, a kölcsön a kezelési költség szerződésből való kiesése esetén is visszafizethető.

Mindezekre is tekintettel a Fővárosi Ítéltábla a szerződés teljes érvénytelensége és az árfolyamkockázat viselését a felperesre hárító szerződési feltétel tisztességtelensége tárgyában a rPp. 213. § (2) bekezdése szerint részítélettel határozott, mert ebben a vonatkozásban az elsőfokú bíróság ítélete érdemi felülbírálatra alkalmas volt, míg a másik támadott feltétel tárgyában azt érdemi felülbírálatra nem találta alkalmasnak, amelyből következően a felperes fellebbezését csak a kezelési költség fizetését előíró szerződési feltétel tekintetében találta alaposnak.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítélet teljeskörű hatályon kívül helyezését szükségessé tevő okot nem észlelt. A felperes alaptalanul hivatkozott a rPp. 213. § (1) bekezdésének megsértésére, mert az elsőfokú bíróság a keresetet elbírálta. Az, hogy az árfolyamkockázatra vonatkozó feltétel tisztességtelenségének megítélése körében nem tért ki az EUB C-51/17. számú Ilyés ítélete 4. kérdésre adott válasza kapcsán a felperesnek arra a hivatkozására, hogy a fizetési kötelezettséget eredményező három feltétel kumulatív hatása miként érinti az árfolyamkockázatról adott tájékoztatás átláthatóságát, nem eredményezi a rPp. 213. § (1) bekezdésének sérelmét, az indokolás előbbi hiányossága a másodfokú eljárásban pótolható. A rPp. 206. § (1) bekezdésének esetleges megsértése az érdemi döntésre hat ki, ezért az ügy érdemi elbírálása körében kellett figyelembe venni, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat okszerűen, a rPp. 206. § (1) bekezdésének megfelelően mérlegelte-e.

A felek között nem volt vitás, hogy a felperes a perbeli szerződésekben az árfolyam változásából eredő terhek viselését korlátlanul vállalta, mert az elsőfokú eljárásban és a fellebbezésben előadott érvelése és a kockázatmegosztással elvégzett elszámolása is azon alapult, hogy nem önmagában a kockázat viselését, hanem annak korlátlan, azaz a bármely okból, bármilyen mértékben bekövetkező árfolyamváltozás terheinek rá való áthárítását tartja tisztességtelennek. Ebből következően a Fővárosi Ítéltábla mellőzte azoknak a fellebbezési ellenkérelemben kifejtett érveknek a figyelembevételét, hogy a perbeli szerződésekben miként következik a felperes kötelezettségvállalásának korlátlansága.

Az árfolyamkockázat viselését a felperesre hárító szerződési feltétel tisztességtelensége körében a Fővárosi Ítéltábla abból indult ki, hogy a perbeli esetben az árfolyamkockázat viselésének kötelezettsége a szerződések deviza alapúságából, azok 5.2. és 6.4. pontjaiban a folyósításra és a törlesztésre előírt eltérő árfolyamokból következett és a törlesztő részletekben jelentkezett, amelyet a felperes nem vitásan korlátozás nélkül vállalt viselni. A kockázat tehát a folyósított kölcsön svájci frankban történő kiszámításában és a törlesztő részlet összegének meghatározásában jelentkezik, amely szerint az alperes az általa jegyzett pénztári deviza vételi árfolyamon számítja ki a folyósított forintösszegnek megfelelő tartozást, amit a felperes az alperes által az elszámolás napját megelőző második üzleti napon jegyzett kereskedelmi deviza eladási árfolyamon kiszámított forintösszegben köteles teljesíteni. Tisztességtelen a rPtk. 209. § (1) bekezdésében meghatározott fogalomnak megfelelő, azaz szerződésből eredő jogokat és kötelezettségeket megállapító olyan szerződési

feltétel lehet, ami a jogok és kötelezettségek vonatkozásában a jóhiszeműség és tisztesség követelményével ellentétesen egyensúlytalan helyzetet teremt a fogyasztó hátrányára. Az elnevezésének megfelelő tartalmú deklaratív tájékoztatás – mint a perbeli szerződésekhez kapcsolódó Kockázatteltáró Nyilatkozat – nem lehet tisztességtelen, mert az csak az árfolyamkockázatra vonatkozó ismereteket közöl, de többlet-kötelezettségeket és jogokat nem határoz meg. A Kockázatteltáró Nyilatkozatban foglaltakat az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó szerződési feltétel világossága és érthetősége szempontjából lehetett figyelembe venni.

Arra helytállóan hivatkozott a felperes a fellebbezésében, hogy az átláthatóság hiányát az elsőfokú eljárásban nem kizárólag az árfolyamkockázatról adott tájékoztatás szövegéből vezette le, valamint a rPtk. 209. § (2) bekezdése szerint a feltétel tisztességtelen voltának megállapításakor vizsgálni kell a szerződéskötéskor fennálló minden olyan körülményt, amely a szerződés megkötésére vezetett, továbbá a kikötött szolgáltatás természetét, az érintett feltételnek a szerződés más feltételeivel vagy más szerződésekkel való kapcsolatát. A fizetési kötelezettséget eredményező feltételek (árfolyamrész, egyoldalú módosítási jog, árfolyamkockázat viselése) felperes által hivatkozott együttthatását abból a szempontból lehetett vizsgálni, hogy mindezekre figyelemmel az árfolyamkockázatra vonatkozó szerződési feltétel világos és érthető volt-e a felperes számára, átláthatta-e, hogy az árfolyamváltozás következtében a fizetési kötelezettségei, a szerződésből ráháruló terhek a jövőben akár jelentősen is változhatnak. Mindez azonban nem változtat azon, hogy a felperes keresetének megfelelően az árfolyamkockázatot ráhárító szerződési feltétel tisztességtelenségét kellett vizsgálni, mert az alperes érvelésével ellentétben a felperes nyilatkozataiból egyértelműen kitűnt, hogy nem a 2014. évi XXXVIII. törvény 3. § (1) bekezdése és 4. § (1)-(2) bekezdései alapján érvénytelenné nyilvánított árfolyamrész és egyoldalú módosítási jog tisztességtelenségére hivatkozott.

Az elsőfokú bíróság a fenti kiegészítésekkel és pontosítással helyesen járt el amikor elsőfokú bíróságon az árfolyamkockázatra vonatkozó szerződési feltétel világosságát és érthetőségét vizsgálta és ebben a körben helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a szerződéskötéssel egyidejűleg adott tájékoztatás a perbeli esetben kellő időben történt ahhoz, hogy a fogyasztó felperes az árfolyamváltozás fizetési kötelezettségeire gyakorolt hatásait mérlegelve megalapozott döntést hozzon. A tájékoztatás ideje kapcsán a Fővárosi Ítéltábla a következőket emeli ki. A Kúria felperes által hivatkozott Gfv.VI.30.467/2020/9. számú felülvizsgálati közbenső ítéletéből nem vonható le olyan következtetés, hogy a szerződéskötéssel egyidejűleg kapott tájékoztatás eleve nem elégíti ki a világosság és érthetőség követelményét. Ezzel ellentétesen a Kúria a közbenső ítélet [16] pontjában éppen azt fejtette ki, hogy „önmagában abból a körülményből, hogy a fogyasztó a szerződéskötéssel egyidejűleg kapott tájékoztatást az árfolyamkockázatról, nem következik sem az, hogy a tájékoztatás nem felelt meg a tisztességes tájékoztatással szembeni elvárásoknak, sem az, hogy megfelelt.”, amely kérdésben a [18] pontban foglaltak szerint az adott ügyben felmerült egyedi körülmények mérlegelésével kell állást foglalni.

Az alperes és az elsőfokú bíróság érveivel összefüggésben a Fővárosi Ítéltábla kiemeli, hogy a szerződés megkötésekor kétségtelenül nem volt olyan jogszabályi rendelkezés, ami meghatározta volna, hogy a szerződés megkötését megelőzően mennyi idővel kell megadni a

fogyasztó számára az árfolyamkockázatról a tájékoztatást, ebből azonban még önmagában nem következik, hogy tételes jogszabályi rendelkezés megsértésének hiányában a tájékoztatás idejének egyáltalán nem lehet az árfolyamkockázatra vonatkozó szerződési feltételre kiható jelentősége. A tájékoztatás idejének az Irányelv 5. cikkében megfogalmazott világosság és érthetőség szempontjából van jelentősége, ahogy azt az EUB a C-92/11. számú RWE ítélet [43] és [44] pontjaiban, majd a C-26/13. számú Kásler ítélet [70] pontjában és a C-51/17. számú Ilyés ítélet [76] pontjában az Irányelv 5. cikkével kapcsolatosan kifejtette, a fogyasztó számára alapvető jelentőséggel bír az, hogy a szerződéskötést megelőzően a szerződési feltételeket és a szerződéskötés előzményeit megismerhesse. Többek között ezen ismeret alapján dönti el a fogyasztó, hogy a szolgáltató által előzetesen meghatározott feltételeknek elkötelezi-e magát.

A perbeli esetben a szerződések, a Kockázatfeltáró Nyilatkozatok és a közjegyzői okiratba foglalt egyoldalú kötelezettségvállaló nyilatkozatok aláírására egyaránt 2008. november 26-án került sor. A felperesnek azt az előadását, hogy a szerződés megkötését és a közjegyzői okirat elkészítését követően utóbb került sor a Kockázatfeltáró Nyilatkozat aláírására az okiratok tartalma kifejezetten cáfolta. A közjegyzői okiratokban a felperes a már aláírt magánokiratba foglalt szerződés tartalmáról tett a közjegyző előtt nyilatkozatot, amely közjegyzői okiratok a 9.7. pont utáni részükben tartalmazzák a Kockázatfeltáró Nyilatkozatot is. Amennyiben a felperes előadása szerint ezt a nyilatkozatot az alperes csak a közjegyzői okirat elkészülte után tárta volna elé, akkor nem tehetett volna a közjegyző előtt nyilatkozatot az általa aláírt szerződés tartalma körében a Kockázatfeltáró Nyilatkozatról. A rendelkezésre álló adatok alapján tehát az állapítható meg, hogy az árfolyamváltozással kapcsolatos kockázatok feltárására a szerződéskötéssel egyidejűleg, nem pedig az után került sor. Az egyidejűség szempontjából nincs jelentősége annak a felperesi érvelésnek, hogy a Kockázatfeltáró Nyilatkozatot nem a szerződés, hanem annak végén elhelyezett, de attól elkülönülő okirat foglalja magába. A felperes ezzel kellő időben kapott tájékoztatást az árfolyamkockázatokról ahhoz, hogy megalapozott döntést tudjon hozni. Ebből a szempontból a Fővárosi Ítéltábla szerint jelentősége van annak is, hogy az alperes a kockázatfeltárást a szerződéstől elkülönülő mindössze fél oldalas, négy bekezdésből álló átláthatóan szerkesztett iratban az átlagfogyasztó számára is érthető módon fogalmazta meg, amit a felperes előadása szerint elolvasott, kétszer járt az alperesnél a szerződés megkötése érdekében és mindkét alkalommal, továbbá a közjegyző előtt is átbeszélték a szerződések tartalmát, majd 2011. augusztus 17-én ugyanilyen eljárással és módon került sor a szerződések módosítására, amihez képest a felperes a per megindításáig egyetlen alkalommal sem kifogásolta, hogy nem állt kellő idő a rendelkezésére ahhoz, hogy megfontolja, hogy az adott feltételek mellett szerződik-e az alperessel vagy sem. Mindezek miatt a fellebbezési érveléssel ellentétben a kockázatfeltárás idejéből önmagában nem következett az árfolyamváltozást szabályozó szerződési feltételek világosságának és érthetőségének hiánya, ezzel ellentétesen az a következtetés volt levonható, hogy az alperes a perbeli esetben megfelelő időben feltárta a felperes számára a szerződéses konstrukció kockázatait.

A Fővárosi Ítéltábla egyetértett az elsőfokú bíróságnak a Kockázatfeltáró Nyilatkozatok tartalmi vizsgálata alapján levont következtetéseivel, amit a felperes a fellebbezésében maga sem támadott, érvelése ugyanis alapvetően abban állt, hogy az árfolyamkockázatra vonatkozó szerződési feltétel az általa részletesen levezetett kumulatív hatás miatt a tájékoztatás szövegétől függetlenül sem lehetett világos és érthető. A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú

bíróság indokait csupán azzal egészíti ki, hogy az elsőfokú ítélet meghozatalakor a 2/2014. Polgári jogegységi határozat 1. pontja – a Jpe.I.61.015/2021/15. számú jogegységi hatályú határozat [34] pontja szerint – azzal a kötelező értelmezéssel volt alkalmazandó, amely szerint akkor megfelelő tartalmú az árfolyamkockázatról nyújtott tájékoztatás, ha az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő átlagfogyasztó a tájékoztatás alapján a szerződéshez kapcsolódó árfolyamkockázat tényén és mibenlétén kívül azt is felismerheti és értékelni tudja, hogy a nemzeti fizetőeszköz (forint) árfolyama a kölcsön nyilvántartásba vételi deviza árfolyamhoz képest számára akár jelentős mértékben is kedvezőtlenül változhat, és ezáltal a fogyasztó fennálló tartozásának, a szerződés szerinti ütemezésben esedékessé váló fizetési kötelezettségének mértéke jelentősen megemelkedhet. A Kockázatteltérő Nyilatkozatokban foglalt tájékoztatás ezeket a követelményeket is kielégíti, amint azt a Kúria a fenti Jpe. határozat után meghozott Pfv.VII.20.294/2021/13. számú ítéletében a perbelivel azonos tartalmú tájékoztatás kapcsán megállapította.

A Fővárosi Ítéltábla kiemeli, hogy a rPtk. 209. § (2) bekezdése szerint a tisztességtelenség megítélése során figyelembe kellett venni a szerződéskötés körülményei körében azt is, hogy a felperes a perbeli szerződéseket a pénzügyi világválság kitörése (2008. szeptember 15.) után kötötte meg, amikor köztudomásúan a média és a világháló útján a fogyasztók számára is hozzáférhetőek voltak a válság hatását leíró elemzések, így az objektivizált szempontoknak megfelelően vizsgált, átlagos körültekintéssel eljáró általánosan tájékozott fogyasztónak, ekként a felperesnek is kellett, hogy legyenek ismeretei a pénzügyi világválság kitörése után két hónappal a deviza alapú konstrukció pénzügyi kötelezettségeire gyakorolt hatásáról. Ha a felperes ennek ellenére mégis deviza alapú szerződéseket kötött, akkor csak arra a logikus következtetésre lehet jutni, hogy ismerte ennek a konstrukciónak a kockázatait és abban bízott, hogy a válság elmúltával kedvezően fognak alakulni számára a forint/svájci frank árfolyamok és fizetési kötelezettsége a szerződéskötéskori helyzethez képest nem válik terheesebbé.

A felperes alappal sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság az árfolyamkockázatra vonatkozó szerződési feltétel világossága és érthetősége körében nem értékelte az elsőfokú eljárásban részletesen előadott, a C-51/17. számú Ilyés ítélet rendelkező rész 4. pontjával és a fizetési kötelezettséget keletkeztető három feltétel együtthatásával kapcsolatos érveit. Az EUB C-96/14. számú Van Hove ítéletében kifejtettek szerint valóban akkor érthető egy szerződési feltétel, ha az abból eredő fizetési kötelezettség mechanizmusa és a további fizetési kötelezettségeket eredményező mechanizmusok közötti összefüggés és ezáltal a fogyasztót terhelő összes fizetési kötelezettség nyomon követhető. Az EUB C-51/17. számú Ilyés ítélete 4. kérdésre adott válasza szerint az Irányelv 4. cikkét akként kell értelmezni, hogy az megköveteli, hogy a szerződési feltételek világosságát és érthetőségét a szerződés megkötésekor fennálló, a szerződés megkötésével kapcsolatos összes körülményre, valamint a szerződés összes többi feltételére hivatkozva értékeljék azon körülmény ellenére is, hogy a feltételek némelyikét a nemzeti jogalkotó utólag tisztességtelennek nyilvánította vagy ilyennek vélelmezte és ennek alapján azok semmisségét állapította meg. A perbeli szerződések az 5.2. és 6.4. pontjaikban tartalmaztak árfolyamrést és az alperes javára kikötött egyoldalú módosítási jogot az árfolyamkockázat viselésének kötelezettsége mellett. A fizetési kötelezettséget eredményező fenti feltételek kumulatív hatásának a világosságra és érthetőségre gyakorolt következményeit illetően a Kúria a Fővárosi Ítéltábla 3. Pf.20.067/2021/11/II. számú közbenső ítéletének és az 5.Pf.20.568/2019/6/II. számú

ítéletének a felperes jelen fellebbezésében is előadott érvelésével és következtetéseivel tartalmilag egyező indokokaival a Gfv.VI.30.448/2021/7. és a Gfv.VI.30.226/2021/9. számú felülvizsgálati határozataiban nem értett egyet és az EUB C-51/17. számú Ilyés ítélete [83] pontjából (4. kérdésre adott válaszából) nem látott olyan következtetést levonhatónak, hogy „az elszámolás során egyébként orvosolt árfolyamrész alkalmazása, illetve az egyoldalú szerződésmódosítás tisztességtelen szabályozása önmagában, minden további vizsgálat nélkül átláthatatlanná tette volna a kockázatokat a szerződés megkötésekor. Az árfolyamkockázat mint az adott szerződéstípus jellegadó sajátossága a fenti rendelkezésektől függetlenül is fennállt. Amennyiben az EUB úgy ítélte volna meg, hogy ezen tisztességtelen szerződési feltételek és az árfolyamkockázat együtt eleve kizárta a szerződés gazdasági következményeinek átlátását, nem adott volna a nemzeti bíróság részére az árfolyamkockázatra vonatkozó tájékoztatás tisztességtelenségének megítéléséhez szempontokat” (Gfv.VI.30.448/2021/27. számú részítélet [32] pont, Gfv.VI.30.226/2021/9. számú ítélet [46] pont). A felperes a perbeli esetben az átláthatóság hiányát önmagában arra alapította, hogy az árfolyamkockázaton felül a perbeli szerződés árfolyamrészét és egyoldalú módosítási jogot is tartalmazott, amely három feltétel mellett eleve nem volt a fogyasztó számára átlátható, hogy fizetési kötelezettsége mely feltételre visszavezethetően és milyen okból változik, és ebben a körben nem adott elő olyan új tény vagy érvelést, amely az együtthatás Kúria határozataiban kifejtettektől eltérő értelmezését indokoltá tenné.

A Fővárosi Ítéltábla kiemeli továbbá, hogy a szerződés érvénytelenségét ugyan a megkötésekor fennálló körülményekre tekintettel kell vizsgálni, azonban nem hagyható figyelmen kívül, hogy a peres felek a perbeli szerződéseket 2011. augusztus 17-én – vagyis amikor már a pénzügyi világválság forint/svájci frank árfolyamára gyakorolt hatása köztudomásúan az átlagfogyasztó számára is nyilvánvaló és kézzel fogható volt a törlesztő részletek jelentős megemelkedése miatt – közös megegyezéssel úgy módosították, hogy azt életbiztosítás nélküli hitelszerződéssé alakították át, aminek folytán a felperes a törlesztő részletben már nem csak kamatot és kezelési költséget, hanem tőkét is teljesített, amelyek forintra váltsága számára kedvezőbben az alperes kereskedelmi deviza középárfolyamán történt. Egyben a felperes közjegyzői okiratba foglaltan elismerte a fennálló tőketartozását 67.110,37 svájci frank összegben. A felperes a számára egyébként nyilvánvalóan előnyös szerződésmódosítást kifejezetten elfogadta, a szerződésekből származó kötelezettségét a módosított tartalomnak megfelelően teljesíti és a per megindítását megelőzően nem közölte azt az alperessel, hogy a 2008. novemberi szerződéseket érvénytelennek tekinti. Minderre tekintettel az alperes alappal feltételezhette, hogy a felperes a módosítást követően már nem kíván a perben felhozott jogi érvekre hivatkozni, vagyis nem tekinti a szerződéseket érvénytelennek, hiszen módosítani csak érvényes szerződést lehet. A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint nem felel meg a rPtk. 2. § (2) bekezdése szerinti rendeltetésszerű joggyakorlásnak a szerződés közös megegyezéssel való módosítását követően arra alapítani keresetet, hogy a módosítást megelőző szerződések teljesen érvénytelenek, mert nem lehet a másik szerződő felek olyan helyzetbe hozni, hogy a fogyasztó a szerződés számára előnyös módosítását elfogadja, majd ezzel ellentétesen mégis elszámolási igényt támaszt az alperessel szemben az eredeti szerződés érvénytelenségét állítva.

Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a perbeli esetben az árfolyamkockázatról a felperes számára adott tájékoztatás világos és érthető volt.

A felperes alaptalanul sérelmezte fellebbezésében, hogy az elsőfokú bíróság nem vizsgálta az egyensúlytalanságot. A rPtk. 209. § (4) bekezdéséből és a 2/2014. Polgári jogegységi határozat III.1. pontjából az elsőfokú bíróság indokaitól eltérően nem csak az következik, hogy a szolgáltatás és ellenszolgáltatás arányát meghatározó szerződési kikötés, vagyis az árfolyamkockázatra vonatkozó rendelkezés világossága és érthetősége a perbeli szerződések esetén is vizsgálható, hanem az, hogy e szerződési feltételek tisztességtelen jellege, vagyis a rPtk. 209. § (1) bekezdése szerinti egyensúlytalan helyzet fennállta vizsgálható, amennyiben a főszolgáltatásra vonatkozó szerződési feltétel nem világos, nem érthető. Amint azt az EUB a C-421/14. számú Banco Primus SA ítéletben, a C-118/17. számú Dunai ítéletben, a C-186/16. számú Andriciuc és társai ítéletben, továbbá a C-38/17. számú GT ítéletben levezette a tisztességtelenség megállapításához főtárgy esetén sem elég az, hogy a feltétel nem világos, nem érthető, emellett konjunktív feltételként szükséges a jogok és kötelezettségek szempontjából a fogyasztó hátrányára előidézett jelentős egyenlőtlenség is. A világosság és érthetőség hiánya a tisztességtelenséget, azaz a rPtk. 209. § (1) bekezdése szerinti helyzet fennállását csupán vizsgálhatóvá teszi. Ebből viszont az következik, hogy az árfolyamkockázatról adott világos és érthető tájékoztatás esetén nincs szükség és lehetőség az egyensúlytalan helyzet fennállásának vizsgálatára, ezért az elsőfokú bíróság ennek mellőzésével nem sértett jogszabályt.

A kezelési költségre vonatkozó szerződési feltételt illetően az elsőfokú bíróság a jogszabályok téves értelmezésével jutott arra a következtetésre, hogy a kezelési költség a szolgáltatás és ellenszolgáltatás arányát meghatározó szerződéses rendelkezés, amelynek tisztességtelensége vizsgálatát a rPtk. 209. § (5) bekezdése zárja ki.

A rPtk. szerződéskötéskor hatályos 209. § (5) bekezdése szerint nem minősülhet tisztességtelennek a szerződési feltétel, ha azt jogszabály állapítja meg, vagy jogszabály előírásának megfelelően határozzák meg. Ez a kivételi ok az Irányelv 1. cikk (2) bekezdésének átültetéseként került a rPtk.-ba és meg kell különböztetni az Irányelv 4. cikk (2) bekezdésében foglalt azon kivételtől, ami a szerződés elsődleges tárgyának a meghatározására vonatkozó feltétel tisztességtelen jellegének vizsgálatát zárja ki arra az esetre, ha az világos és érthető. A jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően megállapított, továbbá a világos és érthető megfogalmazású főtárgynak minősülő feltétel tehát két külön kivételi kört jelent, az EUB következetes gyakorlata szerint azonban az Irányelvben meghatározott kivételeket szorosan kell értelmezni. Az Irányelv 1. cikk (2) bekezdése szerinti, a rPtk. 209. § (5) bekezdésébe átültetett kivétel körébe – ahogy azt az EUB a C-280/13. számú Barclays Bank ítélet [30]-[31] és [40]-[41] pontjaiban, továbbá a C-92/11. számú RWE ítélet [28] pontjában értelmezte – csak a felek eltérő megállapodása hiányában a szerződés részévé váló, valamint eltérő megállapodás esetén annak helyébe kerülő jogszabályi rendelkezések tartoznak, azok, amelyek a rPtk. 205. § (2) bekezdése szerint a szerződés részévé válhatnak és amely kérdésekben a feleknek nem kell megállapodniuk, mert azt jogszabály rendezi. Abból, hogy a szerződéskötéskor hatályos és az alperes által részletesen idézett jogszabályok lehetővé tették a pénzintézetek számára a kezelési költség kikötését, még nem következik, hogy az a felek megállapodásának hiányában is a szerződésük részévé vált volna, ezért nem lehet kérdéses, hogy a kezelési költség nem tartozik a rPtk. 209. § (5) bekezdése szerinti kivétel körébe. A perbeli időszakban hatályos jogszabályok valóban nevesítették a kezelési költséget és

lehetővé tették annak a szerződésben való kikötését, de ebből az alperes érvelésével ellentétben csupán az következik, hogy a kezelési költségre vonatkozó szerződési feltétel nem ütközik jogszabályba, ettől azonban el kell különíteni a feltétel tisztességtelenségének kérdését. A 2015. évi CXLV. törvény 10. § (4) bekezdése szerint az a díj, jutalék és költség, amelyet a deviza alapú kölcsönszerződés az e törvény hatálybalépése előtt érvényesen tartalmazott a szerződés része marad, amely jogszabályi rendelkezés megfogalmazása szintén azt támasztja alá, hogy abból, hogy a törvény alapján kezelési költség kikötésére lehetőség van és hogy a perbeli szerződésben ezt kikötötték, nem következik, hogy minderre érvényesen került sor.

A Fővárosi Ítéltábla abban sem értett egyet az elsőfokú bírósággal, hogy a fentebb meghatározott másik kivételi eset azért áll fenn, mert a kezelési költség a szolgáltatás és az ellenszolgáltatás arányát meghatározó szerződési feltételnek minősülne, ugyanis az EUB elsőfokú bíróság által is felhívott C-621/17. számú Kiss ítéletéből és a Kúria ennek értelmezése körében meghozott Gfv.VII.30.356/2019/11. számú felülvizsgálati részítéletéből éppen ennek ellenkezője következik. Az Irányelv 4. cikk (2) bekezdése értelmében a szerződés elsődleges tárgyának azok a feltételek minősíthetők, amelyek a szerződés alapvető szolgáltatásait állapítják meg és amelyek – ilyenekként – jellemzik azt. Ezzel szemben azok a feltételek, amelyek magának a szerződéses kapcsolatnak a lényegét meghatározó feltételekhez képest járulékos jelleggel rendelkeznek, nem tartoznak e fogalom alá (EUB C-26/13. számú Kásler ítélet [49]-[50] pontjai, C-186/16. számú Andriciuc és társai [35]-[36] pontjai, C-621/17. számú Kiss ítélet [31]-[35] pontjai). Az EUB a C-621/17. számú Kiss ítéletének [31]-[35] pontjaiban értelmezte ugyan az Irányelv 4. cikk (2) bekezdését, azonban a kérdést előterjesztő nemzeti bíróság feladatává tette annak eldöntését, hogy a kezelési költségre vonatkozó feltétel az elsődleges tárgy fogalmába tartozik-e. A Kúria ennek értelmezése körében a Gfv.VII.30.356/2019/11. számú felülvizsgálati részítéletének [38] pontjában úgy foglalt állást, hogy a kezelési költség nem minősül a főszolgáltatásért nyújtott ellenszolgáltatásnak, mert főszolgáltatást megállapító szerződéses rendelkezésnek a 2/2014. Polgári jogegységi határozatban kifejtettek szerint azok tekinthetők, amelyek a szerződés jellemző szolgáltatását határozzák meg. A rPtk. 523. § (1) bekezdése szerint a kölcsön nyújtásnak, azaz a főszolgáltatásnak az ellenértéke a kamat, amelyen felül a felek más fizetési kötelezettségben is megállapodhatnak, de az nem minősül főszolgáltatás ellenértékének, ezért tisztességtelensége az Irányelv 5. cikke alapján vizsgálható. A Kúria tehát egyértelművé tette, hogy a kezelési költség nem tekinthető a fogyasztási kölcsönszerződés elsődleges tárgyának, amit az is alátámaszt, hogy köztudomású tény, hogy egyes pénzintézetek nem kötöttek ki kezelési költséget, kölcsönszerződés ilyen költség felszámítása nélkül is érvényesen köthető, ezért a kezelési költség kikötése nem lehet a kölcsönszerződés jellegadó tulajdonsága.

Az elsőfokú bíróság – annak ellenére, hogy a peres felek a kezelési költséggel kapcsolatos érveiket az elsőfokú eljárásban részletesen előadták – eltérő jogi álláspontja miatt nem vizsgálta a tisztességtelenség rPtk. 209. § (1) bekezdésében meghatározott feltételeinek, azaz az egyensúlytalanság, valamint a jóhiszeműség és tisztesség megsértésének fennállását, ami a fent kifejtettekre figyelemmel nem lett volna mellőzhető azzal az indokkal, hogy a feltételt világosnak és érthetőnek ítélte meg.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a szerződés teljes érvénytelenségének és az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó szerződési feltétel tisztességtelenségének megállapítására vonatkozó keresetet elutasító részében a rPp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta. A kezelési költség fizetését előíró szerződési feltétel tisztességtelensége iránti keresetet elutasító részében – a perköltségre is kiterjedően – a rPp. 252. § (2) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot ebben a keretben a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította.

Az elsőfokú bíróságnak a megismételt eljárásban a kezelési költségről szóló szerződési feltétel tisztességtelenségéről kell állást foglalnia, abból kiindulva, hogy a felperes a fellebbezési eljárásban azt nem tette vitássá, hogy a kezelési költség mögött áll szolgáltatás, álláspontja szerint azonban a kezelési költség csak a ténylegesen felmerült alperesi kiadások kompenzálását célozhatja. A felperes – ahogy azt az elsőfokú eljárásban is részletesen kifejtette – elsősorban a kezelési költség devizában való felszámítását tartja tisztességtelennak, mert egyrészt a Magyarországon tevékenységet végző alperesi pénzügyintézetnek devizában tényleges költsége nem merül fel, másrészt pedig a kezelési költség devizában való nyilvántartása és elszámolása következtében árfolyamnyereségre tesz szert, nem pedig a felperes érdekében végzett szolgáltatások ellenértékéhez jut hozzá. Az elsőfokú bíróságnak mindezekre figyelemmel a rPtk. 209. § (1) bekezdése alapján azt kell vizsgálni, hogy a kezelési költség kikötésével bekövetkezett-e a felek szerződésből eredő jogaiban és kötelezettségeiben a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megsértésével egyoldalú és indokolatlan hátrány a felperes számára. A peres felek ebben a körben előadott indokai mentén az EUB C-621/17. számú Kiss ítéletében kifejtettek szerint a szolgáltatás természetének, a szerződéskötés valamennyi körülményének, valamint a szerződés többi feltételének figyelembevételével kell állást foglalni a tisztességtelenség kérdésében. A jóhiszeműség követelményének megsértése körében – ahogy azt az EUB a C-415/11. számú Aziz ítélet [69] pontjában és a C-621/17. számú Kiss ítélet [50] pontjában is kifejtette – azt kell vizsgálni, hogy az alperes tisztességes és méltányos eljárása esetén ésszerűen elvárhatta-e, hogy a felperes a kezelési költséget a feltétel egyedi megtárgyalása esetén elfogadja. A fogyasztó kárára előidézett jelentős egyenlőtlenség pedig egyebek között abban az esetben áll fenn, ha a szerződési feltétel a hatályos nemzeti jogban szabályozottnál kedvezőtlenebb jogi helyzetbe hozza a fogyasztót (C-415/11. számú Aziz ítélet, C-621/17. számú Kiss ítélet [51] pontja), amely nem korlátozható pusztán az ügylet teljes költségének a kezelési költség összegével való összevetésére, ahogy azt az EUB a C-621/17. számú Kiss ítélet [51] pontjában kifejtette. A fentiek körében figyelembe kell venni a Kúria Gfv.VII.30.356/2019/11. számú felülvizsgálati részítéletében foglaltak, de azt is, hogy a felperes elsődlegesen a költség devizában való felszámítását és azt sérelmezi, hogy az emiatt nem áll arányban az alperes által nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatosan valójában felmerült kiadásokkal. Erre figyelemmel azt kell vizsgálni, hogy valóban attól függ-e az alperesi költségek mértéke, hogy mekkora a folyósított kölcsön, amelyre az alperes a kezelési költséget számolja, valamint a devizában való felszámítás által sérül-e a jóhiszeműség és az arányosság elve. Lehetőséget kell biztosítani a felek számára, hogy az esetleges további érveiket kifejtsek, valamint az ellenérdekű fél beadványaikban foglaltakra és jogi érveire nyilatkozatot tegyenek, amire célszerű a feleket a rPp. 163. § (2) bekezdésében foglalt jogkövetkezményekre történő figyelmeztetéssel felhívni.

Az elsőfokú bíróság a peres felek kezelési költséggel kapcsolatos előadásának a fentiek szerinti értékelését követően lesz abban a helyzetben, hogy a kezelési költség tisztességtelensége tárgyában állást foglaljon. Amennyiben a szerződési feltételt tisztességtelennek találja, annak az Irányelv 6. cikk (1) bekezdése szerinti jogkövetkezménye, hogy az érintett feltétel a fogyasztó felperest nem köti, ezért a kezelési költségből eredő túlfizetés elszámolásáról kell állást foglalni. Ennek keretében fel kell hívni a felperest a 2014. évi XL. törvény 37. § (1) bekezdése és 37/A. § (1) bekezdése szerint a kizárólag a kezelési költségből származó túlfizetés elszámolásának ismertetésére, mert ezt a 2016. november 24-én benyújtott beadványában 2016. november 18. napjára és hiányosan, csak az egyik szerződésre végezte el, az alperest pedig arra vonatkozó nyilatkozattételre, hogy a felperes elszámolását vitássá teszi-e és mely indokok alapján.

A pernyerés-pervesztés aránya a hatályon kívül helyezésre tekintettel nem volt megállapítható, ezért a Fővárosi Ítéltábla a peres felek ügyvédi munkadíjból álló a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) és (6) bekezdései szerint a másodfokú eljárás idő- és munkaszükségletére tekintettel meghatározott másodfokú perköltségét, továbbá a felperes személyes illetékmentességére tekintettel le nem rótt fellebbezési illeték összegét a rPp. 252. § (4) bekezdése szerint csupán megállapította, annak viseléséről az elsőfokú bíróságnak kell majd határoznia.

Budapest, 2022. július 7.

Dr. Kurucz Zsuzsánna s.k.

a tanács elnöke

Dr. Matosek Edina s.k.

előadó bíró

Dr. Felker László s.k.

bíró